

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

**Кафедра управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та
івентменеджменту**

**ШИКЕРИНЕЦЬ В.В.
БАЗІНЯК І.І.
ДУТЧАК О.І.
КАЧМАР О.В.
МАЛАНЮК Т.З.**

Навчально-методичний посібник

«МЕНЕДЖМЕНТ В СОЦІОКУЛЬТУРНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ»

**Івано-Франківськ
2022**

УДК

Рекомендовано до друку Вченою Радою факультету туризму Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Рецензенти:

Жук О.І. кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника.

Тимків В.В. кандидат наук з державного управління, директор Івано-Франківської обласної бібліотеки імені Іри Маланюк

Шикеринець В.В. Базіняк І.І., Дутчак О.І., Качмар О.В. Маланюк Т.З. «Менеджмент в соціокультурній діяльності» : Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2022. 30 с.

У навчально–методичному посібнику викладено навчальний матеріал: тестові й індивідуальні завдання, питання для самостійної підготовки студентів, список рекомендованої літератури з дисципліни «Менеджмент в соціокультурній діяльності». Згідно з навчальними програмами,

програмовий матеріал послідовно розкриває об'єкт-предметну сутність навчальної дисципліни «Менеджмент в соціокультурній діяльності».

Для студентів вищих навчальних закладів, які готуються працювати менеджерами соціокультурної діяльності, викладачів вузів, а також фахівців, що займаються історією соціокультурної діяльності.

© Шикеринець В.В., 2022

Базіняк І.І., 2022

Дутчак О.І., 2022

Качмар О.В., 2022

Маланюк Т.З., 2022

© Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника, 2022

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ОПРАЦЮВАННЯ ЛЕКЦІЙНОГО МАТЕРІАЛУ	11
ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) ЗАНЯТЬ	13
ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	16
ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ СТУДЕНТІВ	17
ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	19
ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ	21
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	25
СЛОВНИК ТЕРМІНІВ	27

ПЕРЕДМОВА

Сьогодні менеджмент є невід'ємною частиною діяльності соціокультурних інституцій, що працюють у ринковому середовищі, а їхня діяльність має вплив на всі рівні управління. Сучасний менеджмент набуває все більшого значення в управлінні процесом стратегічного, тактичного та оперативного розвитку інтелектуальної, творчої, культурної та освітньої діяльності.

У цьому контексті соціокультурні заклади повинні модернізуватися, використовуючи сучасні моделі управління, впроваджувати нові форми діяльності та інноваційні заходи, знаходити додаткове фінансування, залучати спонсорів та інвесторів, реалізовувати конкретні програми, проекти та заходи.

Саме тому для менеджерів сучасної соціокультурної діяльності важливим є вивчення планування діяльності соціокультурних закладів, програмних та проектних технологій, особливостей соціокультурного маркетингу та актуальних питань соціокультурного менеджменту.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

Факультет туризму

Кафедра управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та івентменеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МЕНЕДЖМЕНТ В СОЦІОКУЛЬТУРНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ»

Освітньо-професійна програма «Менеджмент соціокультурної діяльності»

Спеціальність 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

м. Івано-Франківськ – 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Менеджмент в соціокультурній діяльності
Освітньо-професійна програма	Менеджмент соціокультурної діяльності
Спеціалізація	–
Спеціальність	028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»
Галузь знань	02 «Культура і мистецтво»
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Нормативна
Курс/семестр	3/5

Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 36 год. Семинарські заняття – 36 год. Самостійна робота – 108 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни є формування системи базових знань у сфері менеджменту, розуміння концептуальних засад системного управління підприємствами та організаціями, здатності працювати у команді, набуття вмінь розробки й прийняття управлінських рішень, використовуючи відповідні методи та інструментарій для їх обґрунтування.

Основні завдання навчальної дисципліни: набуття знань з питань: теоретичних та методологічних основ менеджменту; системного і комплексного підходу до управління закладами сфери соціокультурних послуг; інституційних рівнів та організаційних структур управління; методів організації надання послуг; форм і методів менеджменту; оцінки ефективності менеджменту; вивчення методів використання базових інструментів управління організаціями; вивчення впливу різних факторів на ефективність системи управління закладами сфери соціокультурних послуг; вироблення у студентів практичних умінь та навичок управлінської діяльності; сприяння дослідницькій діяльності, розвиток самостійності та відповідальності студентів.

Компетентності:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у соціокультурній сфері, креативної економіки і культуротворчих практик, що передбачає застосування теорій та методів менеджменту культури і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 2. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 12. Здатність розробляти та управляти проектами.

СК 20. Здатність аналізувати економічні, екологічні, правові політичні, соціологічні, технологічні аспекти формування ринку культури.

СК 22. Вміння використовувати адекватний професійний інструментарій для розробки та оперативного управління соціокультурними проектами.

СК 25. Здійснювати розподіл повноважень і відповідальності на основ їх делегування.

СК 27. Здатність дотримуватися норм професійної етики в процес вирішення соціальних, культурних, економічних питань.

СК 33 Вміння використовувати сучасні методи обробки інформації. для організації та управління соціокультурними процесами.

Програмні результати навчання:

РН1. Визначати базові професійні поняття та використовувати термінологічний апарат менеджера соціокультурної діяльності.

РН4. Здійснювати практичну діяльність відповідно до чинного законодавства.

РН5. Оцінювати специфіку застосування принципів управління в соціокультурному менеджменті.

РП10. Вивчати, узагальнювати та адаптувати найкращий досвід соціокультурної розбудови.

РН12. Формулювати, аргументувати професійні завдання.

РН13. Обґрунтовувати управлінські рішення.

РН17. Формувати професійні мережі, адвокації та лобіювати інтереси проекту/сектора (галузі).

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Дисципліна «Менеджмент в соціокультурній діяльності», професійна підготовка менеджерів соціокультурної діяльності.	Ознайомитися із основними поняттями – соціокультурна діяльність як навчальна дисципліна; мета та завдання курсу; структура предмету, його зміст; значення курсу «Менеджмент в соціокультурній діяльності»; статус менеджера соціокультурної діяльності.	Питання, тести, самостійна практична робота
2.	Тема 2. Становлення соціокультурної діяльності як соціальної практики та галузі наукових знань	Зрозуміти історичний аспект соціокультурної практики; еволюцію поняття «соціокультурна діяльність». Зв'язок поняття «соціокультурна діяльність» з іншими професійними термінами.	Питання, тести, самостійна практична робота
3.	Тема 3. Соціокультурна сфера суспільства.	Проаналізувати культурологічний аспекти соціокультурної діяльності; критерії соціокультурної діяльності; тенденції розвитку соціокультурної сфери на сучасному етапі; проблеми розвитку соціокультурної сфери в Україні та світі.	Питання, тести, самостійна практична робота
4.	Тема 4. Взаємозв'язок соціокультурної діяльності та дозвілля	Дасть змогу відповісти на наступні питання: - дозвілля як одна з галузей реалізації соціокультурної діяльності; - місце дозвілля в структурі вільного часу людини; - дозвілля та вільний час, їх співвідношення та роль у житті людини; - бюджет вільного часу людини; - види відпочинку і розваг, їх особливості.	Питання, тести, самостійна практична робота
5.	Тема 5. Рівні та принципи дозвіллевої діяльності	Ознайомитися із рівнями дозвіллевої діяльності: споживання, творчість, екстеріоризація; принципами дозвіллевої педагогіки: принципами інтересу; принципами єдності рекреації та пізнання; принципом спільної діяльності.	Питання, тести, самостійна практична робота
6.	Тема 6. Гра як вид і засіб соціокультурної діяльності	Зрозуміти основи видів гри, засобів соціокультурної діяльності; історію виникнення гри; взаємозв'язок культури та гри; поняття, цілі та функції гри, підходи до визначення гри; особливості гри як соціокультурної діяльності.	Питання, тести, самостійна практична робота

7.	Тема 7. Спеціальні події в соціокультурній сфері	Зрозуміти: сутність спеціальних подій та їх роль у сучасному суспільстві та в діловій практиці; основні підходи до визначення спеціальної події; класифікація спеціальних подій; загальні вимоги до підготовки та організації спеціальних подій.	Питання, тести, самостійна практична робота
8.	Тема 8. Види спеціальних подій і суспільних заходів	Дасть змогу відповісти на наступні питання: - презентації та конференції як важливі соціальні події, їх значення та особливості організації, сутність і види презентацій; - сценарний план презентації, сутність і правила проведення конференції; - протокол та етикет особливих подій; - свята та їх соціокультурне значення. - функції продюсера у проведенні шоу-заходів; - спеціальні події для дітей та за їх участю.	Питання, тести, самостійна практична робота
9.	Тема 9. Сучасні інформаційні технології в соціокультурній діяльності.	Оволодіти сучасними інформаційними технологіями у суспільстві, зокрема для розвитку соціокультурної сфери; - соціокультурна діяльність в інформаційному суспільстві, нові форми соціокультурної діяльності в інформаційному суспільстві; - діти у сучасному інформаційному просторі.	Питання, тести, самостійна практична робота
10.	Тема 10. Залучення коштів на соціокультурну діяльність.	Ознайомитися із основами фандрейзингу; - основними проблемами залучення та акумулювання коштів з різних джерел на здійснення соціокультурної діяльності.	Питання, тести, самостійна практична робота
11.	Тема 11. Краудфандинг та краудсорсинг у соціокультурній діяльності.	Відповісти на такі питання: «краудфандинг та краудсорсинг», їх сутність та сфера застосування; приклади соціокультурного і суспільного краудфандингу та краудсорсингу.	Питання, тести, самостійна практична робота
12.	Тема 12. Використання team-bulding для побудови успішної команди менеджерів культури.	Освоїти основи team-bulding; специфіку використання team-bulding у соціокультурній діяльності; корпоративні заходи як форма організації team-bulding.	Питання, тести, самостійна практична робота
13.	Тема 13. Нормативно-правове	Розуміти сутність системи, структури й елементи законодавства в Україні; характеристику нормативно-	Питання, тести, самостійна

	забезпечення сфери культури.	правових актів (законів, указів, постанов, декретів та інших правових актів); види нормативно-правових актів за галузями законодавства.	практична робота
14.	Тема 14. Культурна політика як складова державної політики України.	Ознайомитися із засадами культурної політики в контексті реалізації культурних прав громадян та пріоритетними напрямками політики держави у сфері культури та мистецтв; повноваженнями державних органів у сфері культури; правовим статусом, принципами й основними напрямками діяльності професійних і творчих спілок, асоціацій тощо.	Питання, тести, самостійна практична робота
15.	Тема 15. Міжнародні культурні відносини. Діяльність інформаційно-культурних центрів.	Зрозуміти сутність та основні напрямки та форми міжкультурного співробітництва; функції дипломатії у сфері міжнародних культурних відносин; цілі міжнародного культурного співробітництва та основні напрямки розвитку міжкультурного діалогу.	Питання, тести, самостійна практична робота

4. Система оцінювання курсу

Лекції	0
Семінарські заняття	50
Самостійна робота студентів	20
Семестрова контрольна робота	20
Екзамен	10
Максимальна кількість балів	100

Контактна інформація

Кафедра	управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та івентменеджменту, м. Івано-Франківськ, вул. Галицька, 201 д. Кабінет – 314. https://kotusd.pnu.edu.ua/
Викладачі	к.н. з держ. упр., доц. Шикеринець Василь Васильович
Контактна інформація викладачів	vasyl.shykerynets@pnu.edu.ua

Політика курсу

Академічна доброчесність	Атмосферу довіри, взаєморозуміння, взаємоповаги потрібно будувати щоденно. Політика ректорату спрямована на академічну доброчесність, прозорість та законність діяльності. Задля цього розроблено та впроваджено «Положення про запобігання академічного плагіату», «Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності», «Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Стефаника» і опубліковано їх на сайті. Викладеними в цих документах принципами (відповідальності, справедливості, академічної свободи, взаємоповаги,
---------------------------------	---

	<p>безпеки і добробуту, законності) та правилами поведінки студентів і працівників університету, які базують на відповідних законах, й керується кафедра управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та івентменеджменту у своїй діяльності. В університеті діє «Гаряча лінія» з ректором, «Телефон довіри», більшість вступних іспитів проводиться за комп'ютерно-тестовими технологіями, а іспит за допомогою онлайн-трансляції можна переглядати у реальному часі. Діяльність кафедри, ректорату з питань запобігання та виявлення корупції здійснюється на основі чинного законодавства України.</p>
Пропуски занять	Відпрацювання пропущених занять відбувається у перший день за графіком консультацій викладача з навчальної дисципліни
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Всі завдання здаються у встановлений термін, за винятком поважної причини у студента
Невідповідна поведінка під час заняття	Вирішується згідно чинного законодавства України, Статуту університету
Додаткові бали	Виставляються під час семінарських занять за оригінальні відповіді студентів з заявленої теми
Неформальна освіта	Зараховуються до загальної суми балів результати онлайн курсів на платформах Coursera, Prometheus, EdEra, які відповідають програмі навчальної дисципліни (в обсязі не більше 30% від загальної суми балів)

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ОПРАЦЮВАННЯ ЛЕКЦІЙНОГО МАТЕРІАЛУ

Лекції займають важливе місце у вивченні дисципліни «Менеджмент в соціокультурній діяльності» студентами. Вони є основою та інструментом, які допомагають студентам ефективно орієнтуватися у навчальному процесі, надаючи знання, необхідні для подальшого глибшого вивчення предмета, а також роз'яснюючи складні поняття та положення. Активна участь студентів у лекціях є запорукою успішного засвоєння необхідного обсягу знань, що сприятиме формуванню кваліфікованого спеціаліста з відповідним рівнем знань і навичок. На початку лекції викладач зазвичай оголошує тему, план проведення та рекомендує навчальну літературу і джерела. Під час лекції студенти повинні уважно слухати викладача, аналізувати отриману інформацію та конспектувати найважливіші моменти. Наприкінці лекції студенти мають можливість задати викладачеві питання для роз'яснення незрозумілого. Належне ведення конспекту під час лекції сприятиме збереженню необхідної інформації та надасть йому змогу в подальшому проаналізувати її. Уважне ведення конспекту під час лекції допоможе зберегти важливу інформацію та дозволить в подальшому її проаналізувати.

Робота над конспектами лекцій

Під час підготовки до семінарських та практичних занять студент уважно переглядає свій конспект лекції та повторно аналізує отриману інформацію. При вивченні матеріалу лекції він порівнює викладене на лекції з тим, що він законспектував, відповідно до плану семінарського заняття, який міститься в навчально-методичному комплексі та методичних матеріалах для проведення семінарів і практичних занять з обраної дисципліни. Якщо в конспекті відсутній матеріал з окремих питань лекції, або якщо певні питання розкриті не повністю, або ж винесені на самостійне опрацювання чи написання реферату, студенту необхідно звернутися до рекомендованих підручників, навчальних посібників, статистичних даних тощо.

Робота з навчальною, науковою літературою, джерелами

Працюючи з підручниками, навчальними посібниками та джерелами (матеріалами Держкомстату України, офіційними сайтами установ сфери соціокультурних послуг та інтернет-ресурсами), а також науковою і спеціалізованою літературою, важливо отримати максимальну кількість теоретичних знань і необхідних відомостей. Перш ніж почати роботу з цими джерелами, студент повинен ознайомитися з їх змістом, щоб визначити, чи варто їх опрацювати і чи мають вони відношення до вивченого курсу. Лише після цього можна вибрати відповідні матеріали для вивчення (глави, розділи тощо) і розпочати їх детальне вивчення. Під час опрацювання матеріалу важливо з'ясувати суть вивченого питання, не оминаючи визначення незрозумілих чи нових слів і термінів, а також роз'яснюючи їх значення за допомогою словників, довідників або контексту речення.

При вивченні матеріалів з підручників, навчальних посібників, а також під час роботи з науковою та спеціалізованою літературою важливо аналізувати прочитане в контексті прослуханих лекцій та зроблених конспектів. Необхідно робити логічні висновки і записувати незрозумілі моменти для подальшого їх обговорення на практичних заняттях. Тому, під час опрацювання матеріалів, студентам рекомендується розробити зручну для себе систему позначок, яка може включати підкреслення, нотатки на полях книг або нормативно-правових актів, виписки, використання маркерів різних кольорів, формулювання інших авторів та посилання на різні джерела, а також запис важливих відомостей на окремих аркушах. Це допоможе ефективно фіксувати опрацьований матеріал. Окрім того, під час роботи з науковою та спеціалізованою літературою студент може знайти посилання на джерела, які не зазначені в навчально-методичному комплексі. Це, безумовно, є корисним для самостійного та глибшого вивчення правового матеріалу.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Суть, роль і методологічні основи менеджменту соціокультурної діяльності.

Закони, закономірності, методи та принципи менеджменту соціокультурної діяльності.

Історія розвитку менеджменту.

оціокультурні організації як об'єкти управління.

Функції та технологія менеджменту соціокультурної діяльності.

Планування як загальна функція менеджменту соціокультурної діяльності.

Організування (організаційна діяльність) як загальна функція менеджменту соціокультурної діяльності.

Мотивація як загальна функція менеджменту соціокультурної діяльності.

Контроль як загальна функція менеджменту соціокультурної діяльності.

Регулювання як загальна функція менеджменту соціокультурної діяльності.

Управлінські рішення у менеджменті соціокультурної діяльності.
Інформація і комунікації в менеджменті соціокультурної діяльності.
Керівництво та лідерство в системі менеджменту соціокультурної діяльності.
Соціальна відповідальність та етика менеджера соціокультурної діяльності.
Природа організаційних змін та управління ними в системі менеджменту соціокультурної діяльності.
Проблема ефективності та управління якістю в процесі соціокультурної діяльності.
Менеджмент у аудіо-візуальній сфері.
Менеджмент музичного та шоу-бізнесу.
Event-менеджмент, фестивальний та музейний менеджмент.
Менеджмент літератури, видавничої справи та мас-медіа.
Менеджмент образотворчого мистецтва, віртуальних ігор та комп'ютерних соціальних мереж.
Менеджмент в сфері туризму, менеджмент народних промислів та декоративно-прикладного мистецтва.
Менеджмент в сфері виконавських мистецтв, менеджмент спорту та спортивних видовищних змагань.
Менеджмент як інтегруючий механізм соціокультурної діяльності.
«Менеджмент соціокультурної діяльності» як навчальна дисципліна. Мета та завдання курсу.
Проблема визначення соціокультурної діяльності.
Статус фахівця соціокультурної діяльності.
Історичний аспект соціокультурної практики.
Еволюція поняття «соціокультурна діяльність».
Соціокультурна діяльність як галузь наукових знань.
Соціально-культурна сфера та соціокультурна діяльність.
Критерії соціокультурної діяльності.
Тенденції розвитку соціокультурної сфери на сучасному етапі.
Дозвілля як одна з галузей реалізації соціокультурної діяльності.
Місце дозвілля в структурі вільного часу людини.
Види відпочинку і розваг, їх особливості.
Педагогічні аспекти організації дозвілля.
Рівні дозвіллевої діяльності.
Принципи дозвіллевої діяльності.
Дослідження гри у гуманітарному знанні.
Поняття, цілі та функції гри.
Особливості гри як соціокультурної діяльності.
Структура гри, вимоги до її проведення.
Спеціальні події у сучасному суспільстві та діловій практиці.
Загальні вимоги до підготовки й організації спеціальних подій.
Види прийомів і правила етикету.
Презентації та конференції.
Свята, фестивалі, церемонії.
Шоу-заходи.
Конкурси і лотереї.
Виставки та ярмарки.
Значення сучасних інформаційних технологій для розвитку соціокультурної сфери суспільства.
Сучасні інформаційні технології та менеджмент соціокультурної діяльності.
Діти в сучасному інформаційному просторі.
Поняття фандрейзингу.
Планування фандрейзингової кампанії.
Спонсорські градації. Поняття краундфандінгу.
Поняття краудсорсингу.
Основні проекти та соціальні платформи в Україні.
Поняття team-bulding.
Специфіка використання team-bulding у соціокультурній діяльності
Корпоратив як форма організації team-bulding.
Система, структура й елементи законодавства в Україні.
Характеристика основних нормативно-правових актів у галузі культури.
Конституція України як основний гарант культурних прав громадян.
Права та обов'язки громадян у сфері культури.

Пріоритетні напрями політики держави у сфері культури та мистецтв.

Культурна діяльність.

Повноваження державних органів у сфері культури.

Міністерство культури України. Роль і місце органів місцевого самоврядування в реалізації напрямів культурної політики держави.

Правовий статус принципи й основні напрями діяльності професійних і творчих спілок, творчі спілки, товариств, фондів, асоціацій тощо.

Сутність та основні напрями та форми міжкультурного співробітництва. Функції дипломатії у сфері міжнародних культурних відносин.

Цілі міжнародного культурного співробітництва та основні напрями розвитку міжкультурного діалогу.

Міжнародні договори як основа співробітництва між державами.

Основні форми діяльності інформаційно-культурних центрів.

Діяльність інформаційно-культурних центрів в Україні.

Культурно-мистецькі проекти як інструмент зовнішньо-культурної діяльності.

Соціокультурні організації як об'єкти управління.

Функції та технологія менеджменту соціокультурної діяльності.

Планування як загальна функція менеджменту соціокультурної діяльності.

Організування (організаційна діяльність) як загальна функція менеджменту соціокультурної діяльності.

Мотивація як загальна функція менеджменту соціокультурної діяльності.

Основні засади ефективного функціонування міжнародних організацій.

Діяльність міжнародних організацій з культурних зв'язків. Представництва міжнародних організацій в Україні.

ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ СТУДЕНТІВ

1. Роль і місце України в системі міжнародних відносин.
2. Пріоритетні напрями зовнішньо-культурної діяльності Міністерства культури України.
3. Державно-правове регулювання зовнішньо-культурної діяльності в Україні.
4. Зовнішньо-культурна діяльність у регіональному контексті.
5. Основні засади ефективного функціонування міжнародних організацій.
6. Діяльність міжнародних організацій з культурних зв'язків. Представництва міжнародних організацій в Україні.
7. Основні форми діяльності інформаційно-культурних центрів.
8. Діяльність інформаційно-культурних центрів в Україні.
9. Культурно-мистецькі проекти як інструмент зовнішньо-культурної діяльності.
10. Соціокультурні організації як об'єкти управління.
11. Функції та технологія менеджменту соціокультурної діяльності.
12. Планування як загальна функція менеджменту соціокультурної діяльності.
13. Організування (організаційна діяльність) як загальна функція менеджменту соціокультурної діяльності.
14. Мотивація як загальна функція менеджменту соціокультурної діяльності.
15. Контроль як загальна функція менеджменту соціокультурної діяльності.
16. Регулювання як загальна функція менеджменту соціокультурної діяльності.
17. Управлінські рішення у менеджменті соціокультурної діяльності.
18. Інформація і комунікації в менеджменті соціокультурної діяльності.
19. Керівництво та лідерство в системі менеджменту соціокультурної діяльності.
20. Соціальна відповідальність та етика менеджера соціокультурної діяльності.
21. Природа організаційних змін та управління ними в системі менеджменту соціокультурної діяльності.
22. Проблема ефективності та управління якістю в процесі соціокультурної діяльності.
23. Менеджмент у аудіо-візуальній сфері.
24. Менеджмент музичного та шоу-бізнесу.

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ ДО ДИСЦИПЛІНИ

1. Основні поняття. Об'єкт, предмет навчальної дисципліни.
2. Мета і завдання.

3. «Менеджмент соціокультурної діяльності» як навчальна дисципліна. Мета та завдання курсу.
4. Проблема визначення соціокультурної діяльності.
5. Статус фахівця соціокультурної діяльності.
6. Історичний аспект соціокультурної практики.
7. Еволюція поняття «соціокультурна діяльність».
8. Соціокультурна діяльність як галузь наукових знань.
9. Соціально-культурна сфера та соціокультурна діяльність.
10. Критерії соціокультурної діяльності.
11. Тенденції розвитку соціокультурної сфери на сучасному етапі.
12. Дозвілля як одна з галузей реалізації соціокультурної діяльності.
13. Місце дозвілля в структурі вільного часу людини.
14. Види відпочинку і розваг, їх особливості.
15. Педагогічні аспекти організації дозвілля.
16. Рівні дозвіллевої діяльності.
17. Принципи дозвіллевої діяльності.
18. Дослідження гри у гуманітарному знанні.
19. Поняття, цілі та функції гри.
20. Особливості гри як соціокультурної діяльності.
21. Структура гри, вимоги до її проведення.
22. Спеціальні події у сучасному суспільстві та діловій практиці.
23. Загальні вимоги до підготовки й організації спеціальних подій.
24. Види прийомів і правила етикету.
25. Презентації та конференції.
26. Свята, фестивалі, церемонії.
27. Шоу-заходи.
28. Конкурси і лотереї.
29. Виставки та ярмарки.
30. Значення сучасних інформаційних технологій для розвитку соціокультурної сфери суспільства.
31. Сучасні інформаційні технології та менеджмент соціокультурної діяльності.
32. Діти в сучасному інформаційному просторі.
33. Поняття фандрейзингу.
34. Планування фандрейзингової кампанії.
35. Спонсорські градації.
36. Поняття краундфандінгу.
37. Поняття краудсорсингу.
38. Основні проекти та соціальні платформи в Україні.
39. Поняття team-bulding.
40. Специфіка використання team-bulding у соціокультурній діяльності
41. Корпоратив як форма організації team-bulding.
42. Система, структура й елементи законодавства в Україні.
43. Характеристика основних нормативно-правових актів у галузі культури.
44. Конституція України як основний гарант культурних прав громадян.
45. Права та обов'язки громадян у сфері культури.
46. Пріоритетні напрями політики держави у сфері культури та мистецтв.
47. Культурна діяльність.
48. Повноваження державних органів у сфері культури.
49. Міністерство культури України. Роль і місце органів місцевого самоврядування в реалізації напрямів культурної політики держави.
50. Правовий статус принципи й основні напрями діяльності професійних і творчих спілок, творчі спілки, товариств, фондів, асоціацій тощо.
51. Сутність та основні напрями та форми міжкультурного співробітництва.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Для вдосконалення організаційної структури, правового статусу органів управління культурою в Україні необхідно:

- а) оптимізувати структуру апарату центрального органу виконавчої влади у сфері культури шляхом злиття тождесних за функціональною спрямованістю структурних підрозділів;
- б) здійснити перерозподіл повноважень між Міністерством культури і туризму та його регіональними структурами;
- в) налагодити систему інформаційного обміну та взаємодії між управлінськими структурами галузі культури та інших сфер суспільно-економічного життя шляхом підписання меморандуму про співробітництво;
- г) забезпечити чіткий розподіл компетенції органів управління культурою різних рівнів і законодавче визначення межі реалізації їх повноважень у досліджуваній сфері;

2. Основними засадами державної політики у сфері культури є:

- а) визнання культури одним з основних факторів самобутності Українського народу - громадян України всіх національностей
- б) сприяння створенню єдиного культурного простору України, збереженню цілісності культури
- в) захист і збереження культурної спадщини та культурних цінностей як основи національної культури, турбота про розвиток культури
- г) сприяння утвердженню гуманістичних ідей, високих моральних засад у суспільному житті

3. Що слід розуміти під терміном «управління» і де переважно він застосовується?

- а) термін «управління» застосовується переважно до діяльності людей в сфері економіки.
- б) термін «управління» є синонімом терміну «менеджмент», але він переважно застосовується до різних видів людської діяльності.
- в) термін «управління» не є синонімом терміну «менеджмент» і застосовується тільки до діяльності людей у сфері економіки.
- г) термін «управління» застосовується при визначенні системи заходів щодо координації діяльності людей.

4. Що слід розуміти під терміном «менеджмент» ?

- а) термін «менеджмент» означає керування якоюсь системою.
- б) під терміном «менеджмент» розуміють управління якоюсь соціально-економічною системою (підприємством).
- в) термін «менеджмент» означає управління будь-чим.
- г) термін «менеджмент» означає постійно контролювати діяльність персоналу в організації.

5. Залежно від рівня управління виділяють менеджерів:

- а) вищого, середнього, нижчого і найнижчого рівнів.
- б) вищого, середнього і нижчого рівнів.
- в) вищого і середнього рівнів.
- г) Вищого і найнижчого рівнів.

Що означає термін «менеджмент» і з якої мови він походить?

- а) З латинської мови і означає керувати, стояти на чолі, завідувати, бути здатним впоратися з будь-якою проблемою.
- б) з німецької мови і означає керувати, завідувати будь-чим.
- в) з англійської мови і означає керувати, завідувати будь-чим.

7. Що таке менеджмент з функціональних позицій?

- а) процес планування, організації, контролю, регулювання.
- б) процес планування, організації, керівництва (мотивації), контролю, які необхідні для досягнення певної мети.
- в) процес планування, організації, мотивації.
- г) процес організації і контролю.

8. Що об'єднує суб'єкт та об'єкт управління?

- а) партнерство та односторонність.
- б) спільне місце їх діяльності.
- в) спільна мета діяльності.
- г) спільне бажання отримувати прибутки.

9. Визначте, що таке об'єкт управління?

- а) людина чи група людей, якими управляють.
- б) апарат управління.
- в) люди, які займаються управлінням.
- г) люди, які виконують певні завдання.

10. Що означає термін «менеджер»?

- а) менеджер - це організатор колективу.
- б) менеджер - це керівник трудового колективу.
- в) менеджер - це керівник, який добре знає економіку.
- г) менеджер – це професійний керівник, який добре орієнтується в ринкових відносинах.

11. Хто такий підприємець?

- а) це людина, яка готова йти на ризик, новаторство, примноження багатства.
- б) Це людина, яка ризикує своїм майном для створення чогось нового.
- в) це людина, яка завжди ризикує.
- г) це людина, яка створює матеріальні цінності.

12. Які основні підходи до управління існують в державах з розвинутою ринковою економікою?

- а) процесний, змістовний, мотиваційний підходи.
- б) системний, мотиваційний, поведінковий підходи.
- в) ситуаційний, поведінковий, змістовний підходи.
- г) процесний, системний та ситуаційний підходи.

13. Що таке процесний підхід до управління?

- а) сукупність безперервних взаємопов'язаних дій, які виконуються в певній послідовності.
- б) сукупність безперервних операцій і процедур.
- в) безперервне виконання операцій і процедур.
- г) безперервне виконання планових завдань.

14. Що таке системний підхід до управління?

- а) сукупність взаємопов'язаних елементів (частин).
- б) сукупність взаємопов'язаних елементів (частин), які, постійно взаємодіючи, визначають характер організації.
- в) сукупність взаємодіючих частин в організації.
- г) сукупність суб'єкта і об'єкта управління.

15. Що таке ситуаційний підхід до управління?

- а) підбір прийомів менеджменту для розв'язання конкретних управлінських ситуацій з метою досягнення певних цілей організації.
- б) підбір прийомів менеджменту для розв'язання конкретних управлінських ситуацій.
- в) прийоми менеджменту для вирішення тих чи інших поставлених завдань.
- г) прийоми для досягнення цілей організації.

16. Що є складовим елементом управління?

- а) маркетинг.
- б) менеджмент.
- в) економічні процеси.
- г) соціально-економічні процеси.

17. Що слід розуміти під терміном управління ?

- а) здійснення цілеспрямованого впливу на певний об'єкт з метою змінити його стан або поведінку у зв'язку зі зміною обставин.
- б) робота, що пов'язана з переробкою інформації.
- в) керівництво людьми.
- г) керівництво людьми і технікою.

18. Що є об'єктом вивчення менеджменту?

- а) окремі підрозділи організацій.
- б) фінансові процеси.
- в) матеріальні процеси.
- г) організації та процеси, які в них здійснюються.

19. Важливим внеском «школи наукового управління» у практику управління було:

- а) створення універсальних принципів управління.
- б) перенесення центру уваги в управлінні з виконання завдань на стосунки між людьми.
- в) систематичне використання засобів стимулювання праці з метою зацікавлення персоналом у підвищенні його продуктивності праці.
- г) застосування в управлінні математики, статистики тощо.

20. Фахівці в галузі менеджменту вважають, що управління існує:

- а) з того часу, коли з'явилися перші організації.
- б) з того часу, коли з'явилися гроші.
- в) з того часу, коли утворилася Київська Русь.
- г) з того часу, коли виникла потреба у розподілі функцій управління.

21. Як слід розуміти ситуацію у менеджменті організації?

- а) конкретний набір обставин, які впливають на організацію у даний час.
- б) набір певних обставин.
- в) набір проблем у даний час.
- г) обставини, які не дозволяють ефективно здійснювати певний вид діяльності.

22. Що слід розуміти під принципами менеджменту?

- а) вихідні положення, за допомогою яких вирішуються виробничі завдання.
- б) норми поведінки людей в процесі виконання своїх функцій.
- в) правила, вихідні положення і норми поведінки, якими керуються органи управління в процесі управління системами.
- г) положення про діяльність органів управління.

23. Що таке соціально-психологічні методи менеджменту?

а) сукупність заходів впливу на поведінку трудових колективів.
б) сукупність конкретних заходів впливу на процеси формування трудових колективів, їх розвиток, поведінку, структуру зв'язків.

в) сукупність заходів, які сприяють всебічному розвитку окремих працівників.

г) сукупність заходів впливу на поведінку окремих працівників.

24. У чому полягає специфіка соціально-психологічних методів менеджменту?

а) в їх спрямованості на інтереси окремих працівників організації.

б) в безпосередньому впливі на психологію працівників.

в) в їх спрямованості на соціальні інтереси особи та колективу в управлінському процесі.

г) в їх спрямованості на економічні інтереси колективів.

25. На яких відносинах ґрунтується застосування розпорядчих методів управління?

а) неформальних стосунках.

б) відносинах координації.

в) формальних зв'язках.

г) відносинах субординації.

26. Що відноситься до методів морального стимулювання?

а) видача туристичних путівок.

б) подяка за хорошу роботу, офіційне чи неофіційне визнання професійної досконалості працівника.

в) підбадьорення та поблажливість у випадках притягнення до відповідальності.

г) видача грамот та похвальних листів.

27. Економічні методи менеджменту - це:

а) методи, що ґрунтуються на використанні таких мотивів трудової діяльності, як почуття обов'язку та відповідальності.

б) засоби впливу на колектив і окремих його працівників, які ґрунтуються на використанні об'єктивних відносин між ними.

в) засоби владного впливу на колектив та окрему особу.

г) методи, за допомогою яких здійснюється вплив на економічні інтереси колективів і окремих членів.

28. Що таке соціальна відповідальність у менеджменті?

а) реакція на соціальні проблеми суспільства.

б) добровільна реакція на соціальні проблеми суспільства з боку організації.

в) відповідне реагування організації на проблеми суспільства.

г) реакція на економічні проблеми суспільства країни.

29. Що таке юридична відповідальність?

а) дотримання організацією державних актів та норм.

б) виконання організацією діючих законів та законодавчих актів щодо сплати податків від отриманих прибутків.

в) дотримання організацією конкретних державних законодавчих актів, інструкцій, норм тощо.

г) дотримання організацією відповідних законів.

30. Що слід розуміти під етичною поведінкою організації?

а) сукупність вчинків та дій людей, які відповідають тим нормам моралі, свідомості чи порядку, що склались у суспільстві або до яких воно прямує.

б) вчинки та дії людей, які здійснюються в процесі досягнення певних цілей.

в) поведінка та дії людей, які відповідають нормам моралі та порядку, що склались у суспільстві.

г) поведінка людей в процесі виконання своїх функцій.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Діденко, В. М. Менеджмент : підручник / Василь Миколайович Діденко. Рек. МОН. – Київ: Кондор, 2020. 584 с.
2. Самокиш, О. В. Креативний менеджмент : навч. посібник / О. В. Самокиш. – К. : Кондор-Видавництво, 2018. – 204 с.
3. Божидарнік, Т. В. Креативний менеджмент: навч. посібник / Тарас Вікторович Божидарнік, Н. М. Василик. Рек. МОН. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2014. 498 с.
4. Бочелюк, В. Й. Дозвіллезнавство : навч. посібник / В. Й. Бочелюк, В. В. Бочелюк. – Київ: ЦНЛ, 2006. – 208 с.
5. Канафоцька, Г. Менеджмент творчості як нова парадигма в управлінні освітою / Г. Канафоцька // Директор школи, ліцею, гімназії. 2009. № 1. С.83-85.
6. Климчук, І. О. Менеджмент як основа економічної культури керівника загальноосвітнього навчального закладу / І. О. Климчук // Гуманітарні науки. – 2009. № 1. С.68-74.
7. Мальська, М. П. Менеджмент організацій : теорія та практика: навч. посібник / М. П. Мальська, С. В. Білоус. Київ: SBA-Print, 2020.
8. Матюшина, Л. Менеджмент у системі виховної роботи ліцею. / Л. Матюшина // Рідна школа. 2007. № 1. С. 19-21.
9. Мельник, А. Ф. Менеджмент державних установ і організацій : навч. посібник / А. Ф. Мельник, А. Ю. Васіна, Н. М. Кривокульська; за ред. А.Ф. Мельник. Київ : Професіонал, 2006. 464 с.
10. Менеджмент [Текст]: навч. посібник / укл. Шинкарук Л.В., Мостенська Т., Власенко Т. Київ: ВД «Кондор», 2018. 220 с.
11. Палеха, Ю. І. Ключі до успіху, або Організаційна та управлінська культури: навч. посіб. / Ю. І. Палеха. 2-ге вид. доп. Київ: Вид-во Європейського університету, 2002. – 337 с.
12. Петрова, І. В. Дозвілля в зарубіжних країнах: підручник / І. В. Петрова. Київ Кондор, 2005. 408 с.
13. Полулях, В. Менеджмент культури (організаційна культура ліцею) / В. Полулях // Директор школи, ліцею, гімназії. 2009. № 5. С.50-58.
14. Поплавський, М. Менеджер культури [Текст]: підручник / Михайло Поплавський. – К. : МП «Леся», 1996. 416 с.
15. Свидрук, І. І. Креативний менеджмент [Текст] : навч. посібник / Ірена Ігорівна Свидрук. Рек. МОН. Київ: ЦУЛ, 2012. 224 с.
16. Грипич, С. Н. Інформаційна культура: теоретичні засади та досвід : навч. посібник / С. Н. Грипич, Л. М. Буравкова. 2-ге вид., доп. Київ: Кондор, 2018. 344 с.

СЛОВНИК ТЕРМІНІВ

Андеграунд – термін на позначення культури, альтернативної до офіційної і яка не підтримується засобами масової інформації та/або це творчість осіб або груп, яка суперечить усталеним філософським, етичним, естетичним кодам соціуму.

Виставка – публічна демонстрація досягнень у галузі економіки, науки, техніки, культури, мистецтва та інших галузях суспільного життя. Поняття може позначати як сам захід, так і місце проведення цього заходу.

Відпочинок – це стан спокою або активної діяльності, що веде до відновлення сил і працездатності.

Вільний час – це частина позаробочого часу (у межах доби, тижня, року), що залишається у людини (групи, суспільства) за вирахуванням різного роду непорушних, необхідних витрат.

Дозвіллєва діяльність – це діяльність людини під час дозвілля стає все більш значущою для розвитку особистості, розкриття її талантів, задатків та схильностей.

Інноваційний потенціал культури, ціннісний потенціал людини він є складовою загальної культури особистості, побудованої на певній системі цінностей та ідеалів, принципах інноваційної моделі поведінки людини. Вона реалізується шляхом системного формування ціннісної свідомості особистості як носія, творця та субстрату культури за допомогою повномасштабного включення психологічних механізмів інтеграції особистості в культурне недійне середовище.

Інтелектуальна власність – це результат творчої діяльності людини: винаходи у всіх галузях людської діяльності, корисні моделі, промислові зразки, знаки для товарів та послуг, знаки обслуговування, фірмові знаки, комерційні позначення, інформаційна продукція, селекційні досягнення тощо.

Інформаційні технології – сукупність методів, виробничих процесів і програмно-технічних засобів, інтегрованих з метою збирання, опрацювання, зберігання.

Кейтеринг – галузь громадського харчування, пов'язана з наданням послуг на віддалених точках, що включає всі підприємства і служби, що надають підрядні послуги з організації харчування співробітників компаній і приватних осіб у приміщенні і на виїзному обслуговуванні.

Конференція – заздалегідь заплановане, організоване зібрання людей для обговорення певної проблематики, яка визначена заздалегідь.

Критерій соціокультурної діяльності – це поняття пояснюється кількісним, статистичним підходом у його розкритті, розширеним предметним полем, полісемічністю атрибуту «соціально-культурний».

Культурно-дозвіллєва діяльність – складова частина соціально-культурної діяльності, допомагає в вирішенню багатьох соціальних проблем своїми своєрідними засобами, формами, методами (мистецтво, фольклор, свята, обряди і т.д.)

Лист-повідомлення – це різновид службового листа, в якому викладено запрошення взяти участь в нараді, конференції, зборах тощо.

Масове свято – народна, балаганна, карнавальна стихія, що живе на майданах, ярмарках, вулицях і свята церковні.

Медіа-арт – це сукупна назва жанрів сучасного мистецтва, які використовують новітні технології такі як комп'ютерна графіка, анімація, віртуальна реальність, відео, інтернет, робототехніку та біотехнології.

Менеджмент спеціальних подій – це заходи, що проводяться компанією з метою формування позитивного іміджу організації та залучення уваги громадськості до самої компанії, її діяльності та продуктам.

Міжнародна асоціація професійних організаторів – це об'єднання рівноправних підприємств, організацій туризму, споріднених сфер обслуговування туристів і екскурсантів.

Педагогіка дозвілля – це розкриття закономірності складного та багатогранного дозвіллєвого процесу, в якому індивіду відводиться активна роль і вона визначається вченими як одна з наук про людину, про виховання та розвиток особистості у вільний час.

Позаробочий час – час, не зайнятий суспільно необхідною працею на виробництві.

Повідомлення (документ) – діловий папір, документ, у якому про щось повідомляється, сповіщається.

Презентація – це форма подання інформації як за допомогою різноманітних технічних засобів, так і без них.

Прес-конференція – захід, що проводиться у випадках, коли є суспільно значуща новина, і організація або окрема відома особа, безпосередньо пов'язані з цією новиною, бажають дати свої коментарі з цього приводу, які були б цікаві і важливі для громадськості.

Приєм – це складова частина методу, що виражає поодинокі одноактні дії педагога.

Прикладна культурологія – це діяльність установ культури, культурних центрів дозвілля, аматорських та ініціативних об'єднань за інтересами, методика проведення масових свят, фестивалів та форумів.

Рекреація – це система заходів, пов'язана з використанням вільного часу людей для їх оздоровчої, культурно-ознайомчої і спортивної діяльності на спеціалізованих територіях, які розміщені поза їх постійним помешканням.

Розваги – це головний мотив туризму і без них не обходиться практично жодна поїздка. Люди відправляються в дорогу за новими незабутніми враженнями, позитивними емоціями і гострими відчуттями.

Самореалізація – прагнення людини до якомога повнішого виявлення і розвитку своїх особистісних можливостей.

Соціально-культурна сфера суспільства – це сфера духовного (нематеріального за своїм характером) життя людей, пов'язана з їх освітою, вихованням, інтелектуально-культурним розвитком, охороною їх здоров'я, соціальним забезпеченням та задоволенням інших соціально-культурних потреб людини. сфера духовного

(нематеріального за своїм характером) життя людей, пов'язана з їх освітою, вихованням, інтелектуально-культурним розвитком, охороною їх здоров'я, соціальним забезпеченням та задоволенням інших соціально-культурних потреб людини.

Соціальна робота – галузь наукових знань, академічна дисципліна та професійна діяльність, спрямована на підтримання і надання кваліфікованої допомоги будь-якій людині, групі людей, громаді, що розширює або відновлює їхню здатність до соціального функціонування, сприяє реалізації громадянських прав, запобігає соціальному виключенню.

Спонсорство – діяльність як фізичних, так і юридичних осіб, з метою отримання якої-небудь матеріальної вигоди або прибутку для себе, або в обмін на рекламу.

Стаття витрат – це вид витрат, який виділяється з урахуванням місця витрат(завод, цех, ділянка, бригада, навіть робоче місце) і призначення (ремонт, обслуговування обладнання, управління тощо).

Творчість – діяльність людини, спрямована на створення якісно нових, невідомих раніше духовних або матеріальних цінностей (нові твори мистецтва, наукові відкриття, інженерно-технологічні, управлінські чи інші інновації тощо).

Технологія соціокультурної сфери – це фундаментальні дослідження теорії та методології соціально-культурної діяльності.

Умови здійснення соціокультурної діяльності є: добровільна участь особистості в соціокультурних заходах. Добровільність, свідомість вибору визначається інтересами та внутрішніми потребами і бажаннями людини; сприйняття соціокультурної діяльності як потреби, а не необхідності; багатоманітність видів діяльності, що реалізуються в інституційних та неінституційних формах. Альтернативність соціально-культурної сфери створює можливості для вияву ініціативи та самостійності, творчості та самоствердження людини, свободи у прийнятті рішень, соціальної поведінки та соціальних орієнтацій; активність та ініціативність різних груп і окремих особистостей у соціально-культурній діяльності; особистісна спрямованість соціально-культурної діяльності, що обумовлює врахування індивідуальних особливостей людини (біологічних, психологічних, соціальних, культурних).

Навчальне видання

ШИКЕРИНЕЦЬ В.В.

БАЗІНЯК І.І.

ДУТЧАК О.І.

КАЧМАР О.В.

МАЛАНЮК Т.З.

«Менеджмент в соціокультурній діяльності»

Навчально–методичний посібник

В авторській редакції
Гарнітура Times New Roman
Наклад 300 прим.